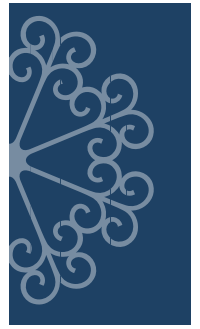

בית מזרח

גיליון שבועי
לתלמידי, בוגרי
וידידי ישיבת מיר

321

פרשת ויקרא

זמני כניסת ויציאת השבת

★	☪	
19:33	18:20	ירושלים
19:35	18:35	בני ברק
19:40	18:29	ציריך
19:32	18:03	וינה
20:22	18:49	אנטוורפן
20:04	18:56	פריז

"הנה הפשטתם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורוצון הישיבה, ובוה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה" (מין המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ זצוק"ל ממיר)

אבל יחיד עשו לך

מידה גדושה של יראת שמים.

כשלאחר מכן בליל שבת, היתה אסיפת מרעים עם שירי רגש ותשבחות לקל חי, ביחד עם ראש הישיבה שגרמו להתעלות רוחנית.

בבוקר יום השבת, נתכבד הרב חמו לעלית מפטיר - זכור, בשעת קריאת ההפטרה אמרה בהתרגשות ובדמעות שליש, כבן המתחטא לפני אביו, כשעין לא נותרה יבשה.

במהלך הסעודה, למרות חולשתו הרבה, ביקש הרב חמו לשאת דברים בפני הנוכחים, כשהוא מתחזק בכוחות עצומים ונשא דברי חיזוק בפני הציבור.

למחרת יום ראשון - ליל הדיגור - התקיימה שמחת בר מצוה לנכדו, ולהפתעת הנוכחים לא ויתר הרב חמו, ובאמצע שמחת הבר מצוה יצא לכבודה של תורה - ישיבת מיר והגיע לדינה, שם רקד ופיזז לכבודה של תורה, כשבכך נחלה המגבית הצלחה גדולה בס"ד.

בשבוע שעבר הובהל לבית חולים, שם אושפז במצב קשה. בצרפת התורנית ובפריז בפרט התכנסו לתפילה לשלום, אך לדאבונו לב, ביום רביעי ער"ח ניסן השיב הרב את נשמתו ליוצרה.

כלל ישראל בכלל ותלמידי ישיבת מיר בפרט, מבכים מרות את לכתו של האי גברא רבה, שעמד תמיד לימין ישיבתנו, וכולנו תפילה שנזכה שיבלע המות לנצח ומחה ה' דמעה מעל כל-פנים, ונזכה לראות בנחמת ציון במהרה.

כוס ננחומין מיוחדת נשגר קמיה אשתו הרבנית שתחי, בניו וחתניו, כל משפחתו הרוממה, וכל בני הקהילה הק', ומן השמיים ננחמו.

בער"ח

ניסן נתבשרנו בבשורה קשה מצרפת הרחוקה, על פטירתו של האי גאון רבי מסעוד חמו זצ"ל, רבה של קהילת מקור חיים בפריז והפוסק של הקהילה החרדית, נפטר לבית עולמו והוא בן 72 בפטירתו.

הגאון רבי מסעוד חמו זצ"ל, מלבד היותו רב קהילת 'מקור חיים' למאות צרפתים, שימש כדיין ומו"ץ בבית דינו של הגאון רבי מרדכי רוטנברג בפריז. הרב מסעוד חמו נודע כגאון עצום והיה עונה על כל שאלה בקהילה החרדית. היה נחשב לפוסק נחשב בכל מה שנוגע לכל שאלה הלכתית, מגרות ועד לנושאים הכי קטנים של הקהילה החרדית.

קשר אישי חם היה לו לישיבתנו הק' ישיבת מיר, כשבניו וחתניו למדו בעבר וגם כעת לומדים בהווה בישיבתנו.

קשר אישי ומיוחד במשך שנים רבות אף היה לו עם מורנו הגאון רבי יצחק אזרחי שליט"א, שהספידו היום בהלוויתו בבכי תמרורים, וביכה את גודל האבדיה, ובמיוחד בנסיבות הקשות שגרמו לה.

אך לפני שבועיים זכינו, שישתתף עמנו בשבת זכור בעת עריכת המגבית לטובת הישיבה בצרפת. כשהרב חמו הגיע במסירות נפש לשבות עם מורנו הרה"י שליט"א, וזאת למרות שקהילתו מאד ביקשה שישאר איתם, אך לרוב חיבתו לישיבתנו הק', הגיע לשבות עמנו.

כאשר דמותו המיוחדת גרמה להתערורות גדולה במהלך כל השבת. הציבור כולו שמע את הקידוש בכונה מרובה כל מילה במתינות, כשהוא גורם להתערורות מרובה בקרב הקהל ונותן בפניהם

לא פסקה ישיבה

לרגלי המצב הקשה בזמן האחרון, ועל אף שרוב בתי המדרש נסגרו, ובחורי הישיבה חזרו לבתיהם בחו"ל,

ליוו רבני הישיבה את התלמידים בכל מקומותיהם ומסרו וועדים ושיעורים, יום יום, ואף השיעור המפורסם הגדול בעולם של מורנו הגאון רבי אשר אריאלי שליט"א המשך בצורה טלפונית לתלמידים ברחבי הארץ והעולם.

הגאון רבי מסעוד חמו זצוק"ל בריקוד לכבודה של תורה עם מורנו הרה"י שליט"א דינר ישיבת מיר בפריז - י"ב אדר תש"פ

מתורת רבותינו

דבר הישיבה

הפתרון לכל הבעיות – "אמונה ובטחון"!

באחד הוועדים בביתו סיפר מרן רה"י הגאון רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל:

לפני כמה ימים נכנסה אלי אשה צדקת, שבעלה נפטר לפני כמה שבועות. בנה למד כאן בישיבתנו במשך כמה שנים, ולעיתים קרובות היא הייתה נוהגת להתייעץ עימי בעניינים שונים.

בפעם האחרונה היא שאלה אותי אם כדאי לה לשוב ולהינשא בזיווג שני לא השבתי לה מיד ולבסוף אמרתי לה כי הדבר תלוי בהרגשתה. אך נתתי אל ליבי כי היא חשה בודדה ועצובה.

אמרתי לה שבכל פעם שעולים בה תחושות אלו, תאמר את פרק קג בספר תהילים ותקפיד לכוון היטב בפסוק "בְּרָכּוֹ ה' מְלֹאכֵינוּ גִבְרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַן בְּקוֹל דְבָרוֹ", משום שבפסוק זה מבואר שגם בני האדם יכולים להגיע לגבורה עצומה ונפלאה, מעין גבורת המלאכים, על ידי שיחיו וירגישו את האמונה והביטחון בצורה מוחשית. אדם שמתחזק במידות אלו, לעולם לא ירגיש בודד, ולא תהיה לו סיבה להיעצב.

ברוך ה', לאחר דברים אלו היא יצאה את ביתי בפנים שמחות.

אנשים באים אלי להתייעץ על כל מיני בעיות לכולם אני אומר שקודם לכול, אדם צריך להתחזק במידת האמונה והביטחון. זה הפתרון לכל הבעיות.

שמו של משה - מכח מסירות נפש ויקרא אל משה וגו' (א, א)

עשר שמות נקראו לו למשה, ירד, חבה, יקותיאל, אביגדוה, אבי סוכו, אבי זנוח וכו', ירד - שהוריד את השכינה מלמעלה למטה, אביגדור - הרבה גודרין עמדו לישראל וזה היה אביהן של כולן, חבר - שחיבר את הבנים לאביהן שבשמים, אבי סוכו - אביהן של נביאים שסוכים ברוח הקודש וכו'. אמר לו הקב"ה למשה חי"ך מכל שמות שנקרא לך, איני קורא אותך אלא בשם שקראתך בתיה בת פרעה "ותקרא שמו משה" (שמות ב, י), ויקרא אל משה" (ויקרא רבה א, ג)

הקשה מרן ראש הישיבה שה"ת הגר"ח שמואלביץ זצ"ל, איזו מעלה יש בשם "משה" יותר משאר שמותיו המבטאים לכאורה ביתר שאת את גדלותו של משה, וכגון "חבר" - שחיבר את הבנים לאביהם שבשמים, או "אבי סוכו" - אביהם של נביאים. וביותר תמוה הדבר, שהרי בעוד השמות האחרים מתייחסים אל משה ומעידים על גדלותו, הרי השם משה איננו מתייחס למשה כלל אלא למעשה ההצלה של בתיה בת פרעה, וכנאמר "ותקרא את שמו משה

ותאמר כי מן המים משיתיהו". וביאה, כי אכן נקרא משה בשמו, על שם משייתו מן המים ע"י בתיה בת פרעה, ואולם מעשה זה של בתיה בת פרעה לא היה מעשה של מה בכך, אלא היה כרוך במסירות נפש והקרבה, שהרי עברה על מצות אביה המלך והפרה את גזירתו כדי להציל את משה. כח זה של מסירות נפש שהיה כרוך בהצלתו של משה, נבלע בדמו, ברמ"ח איבריו ובשס"ה גידיו של משה רבינו, כי כל מה שהנותן מעניק למקבל הריהו חדור בו מכוחותיו ללא שיוה, נמצא איפוא, שכח מסירות נפש שהיתה בו במשה, מקורו ויסודו במסירות נפשה של בתיה בת פרעה.

ולפיכך, מכל השמות שהיו לו למשה לא קראו הקב"ה אלא בשם "משה" שקראתו בתיה בת פרעה, כי שם זה מבטא ומסמל את עצם תכונתו של משה רבינו, ועל ידי כח ותכונה זו של מסירות נפש זכה והשיג את כל שאר הדרגות והמעלות.

שיחות מוסר (עמ' י"ב, רנ"ד)

להיזהר בכבודו של עני וקבצן עלוב ושסע אותו בכנפיו לא יבדיל (א, יז)

בכנפיו - נוצה ממש, והלא אין לך הדיוט שמריח ריח רע של כנפים נשרפים ואין נפשו קצה עליו, ולמה אמר הכתוב "הקטיר" - כדי שיהא המזבח שבע ומהודר בקרבנו של עני (רש"י).

מוסר השכל בא פסוק זה ללמדנו, אומר מרן המשגיח הגר"י ליבוניץ זצ"ל בספרו "דעת תורה": טבעו של אדם להתענג על ידי הימצאותו במחיצתם של עשירים הלוכשים בקפידה, מסודרים ונקיים וכל הופעתם מעוררת כבוד.

שונה לגמרי הרגשת האדם הנמצא בחברתו של העני, אשר בגדיו קרועים, בלויים ומלוכלכים. במצב כזה קשה להימצא בחברתו, ואם נודף מן העני ריח

לא נעים אף מתרחקים ממנו.

אך לא כך הן דרכי ה' שנצטוונו ללכת בהן. דברי רש"י מלמדים אותנו שדוקא אל אדם כזה יש להתקרב, לסייע בידו ולהראות לו פנים שוחקות, ובודאי שאין היתר להראות לו שמץ של סלידה מהאי נעימות הנגרמת על ידו לאחרים.

יותר מכך, נתחייבנו נצטוונו גם לכבדו. שכן שכינת כבודו יתברך עמו כנאמה: "...אשכון ואת דכא ושפל רוח". אם יכבדנו - את ה' הוא מכבד. ואם ימאסנו ידע את מי הוא מואס - את מי שהמזבח שבע ומהודר מקרבנו!

לקח טוב

קרבן עני - יש בו יותר מסירות נפש

ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה' (ב, א). ונפש כי תקריב - לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה מי דרכו להתנדב מנחה עני אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו (רש"י).

האפשר אף את החלק הרוחני הנמצא בהן.

וכך כך למה? התורה אומרת בקרבן עני (לקמן ב, א): "ונפש כי תקריב" ופירש רש"י: "לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה, מי דרכו להתנדב מנחה? עני, אמר הקב"ה: מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו". היינו, בקרבן עני יש יותר מסירות נפש, ולכן זה מועיל שאף את הכנפיים מעלים על גבי המזבח.

טללי אורות

חביבה שעה אחת בתורה - מתוך הדחק

ונפש כי תקריב. (ב, א)

לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה, מי דרכו להתנדב מנחה? עני, אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו (רש"י).

בשיחה שנשא המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל לפני בני הישיבה בשנחאי אמו, רואים אנו כי התורה מחשיבה את קרבנו של העני, מפני שבקרבנו יש יותר מסירות נפש, ועל כן שורפים אף את הנוצות שריחן רע, כדי שיהא המזבח שבע ומהודר מקרבנו של עני.

ועל פי זה יוצא לנו לימוד נפלא, כי אחד שהוא עמוס בטרדת הפרנסה ואין סיפק בידו ללמוד אלא שעה אחת ביום, ואפילו אם אינו יכול להעמיק בלימודו מחמת טרדותיו, מ"מ אם נותן את נפשו על זה, כי אז חביבה תורתו יותר מתורתו של העשיר שלומד מתוך הרחבת הדעת, על אף שמעייץ ומעמיק יותר בלימודו.

יד יחזקאל (עמ' קע"ג)

מרון ראש הישיבה ומייסדה הגאון רבי שמואל טיקטינסקי זצוק"ל

נלב"ע ט' בניסן תקצ"ה

להנהיג שינוי בהתנהלות בני הישיבות כאשר ביטל הוא את 'אכילת הימים' של תלמידי הישיבה בתי תושבי העיירה, והחל לתת מלגת קיום לתלמידיו כדי שיוכלו לאכול בדרך כבוד מבלי לכתת רגליהם בקור או בחום בין בתי העיירה.

כשתמו מקורותיו הכספיים האישיים של ר' שמואל, החל לכתת רגליו לפתחיהם של נדיבים למען החזקת הישיבה. בדרך זו הלך והתפרסם עוד שמה של הישיבה ובשנת תקפ"ג למדו בה כ-120 בחורים, ביניהם כאלה שלימים נודעו כגדולי עולם.

ר' שמואל המשיך במסעיו לטובת הישיבה והרחיק נדוד למדינות אחרות. ובמהלך אחת מנסיעותיו בשנת תקצ"ה נפטר בהונגריה בעודו עוסק בקיומה של תורה

בעלי כשרונות גם מעירות הסביבה, אשר הצטרפו ללימוד בבית מדרשה של העיירה הקטנה מיה, כאשר ר' שמואל היה מוסר את שיעוריו בפניהם. איש לא העלה על דעתו שמלימוד משותף זה יקום תוך זמן קצר ה'מקום תורה' הגדול בעולם.

השמועה על בית מדרשה של מיר עשתה כנפיים, ונערים נוספים החלו להגיע למקום כדי ללמוד תורה אצל ר' שמואל, ובשנת תקע"ז הכריז ר' שמואל על פתיחת הישיבה במיר.

מני אז נאלץ ר' שמואל לעזוב כמעט כליל את עסקיו והקדיש את עיתותיו ללמד את תלמידי הישיבה, כאשר הוא מפרנס את תלמידיה מכיסו, וכך זכה להגדיל תורה הן בלימודה והן בהחזקתה. באותם ימים החל

הגאון רבי שמואל טיקטינסקי זצוק"ל נמנה על חשובי הקהילה היהודית בעיירה מיה. לפרנסתו עסק ר' שמואל במסחר והצליח מאוד בעסקיו. הוא נחשב לסוחר אמיד ומצליח, אך יותר מכך נודע כתלמיד חכם מופלג.

באותה תקופה יצא למרחוק שמה של ישיבת וולוז'ין המעטירה, אשר הייתה בשיא פריחתה ושאהבה אליה צעירים מכל רחבי אירופה. רוחו של ר' שמואל התמלאה בקנאת סופרים והוא חפץ להפוך גם את עירתו מיר למקום תורה.

בשנת תקע"ה החל ר' שמואל לקבץ נערים צעירים, בעיקר מבני העיירה, שיגיעו מידי יום לבית הכנסת והחל ללמוד איתם. אט אט קיבץ מנין של בחורים

מבאר רבותינו

שיחה נפלאה ממרון רה"י הגרנ"צ פינקל זצ"ל: יסודות חשובים בענין לימוד התורה

הדרכה ודברי חיזוק לימי בין הזמנים

ומתו בדבור ראשון וכו'. ומנין שבקול מתן תורה היה מדבר, שכן הוא אומר (תהילים כט, ד): 'קול ה' בכח' (תהילים כט, ד). וכן הוא אומר (במדבר ז, פט): 'ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו, הקול שהיה שומע במתן תורה, שנאמר (שם שם, ה): 'קול ה' שובר ארזים; ובו היה מדבר על כל דבור ודבור ועל כל אמירה וצווי. וכי מאחר שבקול גבוה היה מדבר למה לא היו שומעים, לפי שגזר הקב"ה על הדבור שיצא והלך אצל משה, ועשה לו הקב"ה שביל שבו יוצא הקול עד שיגיע למשה ולא נשמע לכאן ולכאן. שעשה לו הקב"ה דרך לאותו הקול שילך אצל משה בלבד, שנאמר: 'ויקרא אל משה וידבר ה' אליו, אליו היה נשמע ולא לאחר'.

הקול שבו דיבר הקב"ה עם משה לא היה קול רם וחזק גרידא, היה זה אותו קול בו דיבר עם בני ישראל במעמד הר סיני - ולכן לא נשמע לאיש מלבד משה רבינו עצמו, משום שהקב"ה עשה כביכול 'שביל' לקול זה, עד שהגיע לאוזניו של משה רבינו. קולו של מעמד הר סיני הרי הוא מציאות של 'קול' שלא

כט, ד): 'קול ה' בכח'. והרי זה פלא!!
חידוש יש כאן, כי קול ה' הנאמר בכח אלוך נשמע חלש ורפוי, ועל כן לא נשמע לעומדים בחוץ. רש"י מביא לדייק מלשון הכתוב: 'מאהל מועד' את שלמדו חז"ל 'שהיה הקול נפסק ולא היה יוצא חוץ לאהל'. פירוש, הקול היה נשמע בתוך אהל מועד במלא עצמתו בכח ובהדה, ובאורח פלא נפסק ולא נשמע כלל מחוץ לאוהל. והוא פלא על פלא, הכיצד נעצר הקול האדיר ולא נשמע כלל מחוץ לאהל.

יש להתבונן מהי מהותו ועניינו של נס עצום זה, לשם מה נעשה ומה בא ללמדנו.

הזכות 'לשמוע' קול תורה

מהותו של הנס מתבארת בדברי המדרש תנחומא (ויקרא, א): "אם תאמר כשהיה מדבר עם משה בקול נמוך היה מדבר לפיכך היה יכול משה לשמוע, לא היה מדבר אלא בקול מתן תורה ששמעו ישראל

"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" (א, א).

וברש"י: "ויקרא אל משה - הקול הולך ומגיע לאזניו, וכל ישראל לא שומעין. יכול אף להפסקות היתה קריאה, תלמוד לומר 'וידבר' לדיבור היתה קריאה ולא להפסקות, ומה היו הפסקות משמשות, ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין. קל וחומר להדיט הלומד מן ההדיט".

דרש מרון רה"י הגרנ"צ פינקל זצ"ל:

מהתבוננות בדברי רש"י למדנו כמה יסודות חשובים מאוד בענין לימוד התורה.

כמה דברים מופלאים ביותר נעשו בשמיעת קול זה. על פי טבע הבריאה, אם הקול חזק דיו הרי הוא מתפשט למרחקים ואינו מוגבל למקום כלשהו, ואילו קול דיבור זה לא הגיע אלא לאוזניו של משה רבינו לבדו, וכל ישראל שעמדו בקרבת מקום לא שמעוהו, וזאת למרות שהיה זה קול אדיר וחזק עד מאד כמו שלמדו חז"ל (תנחומא ויקרא, א) מהפסוק (תהילים

כל אוזן אדם זוכה לשמוע אותו, קול שאינו נשמע אלא במעמד הר סיני. רק אזנים קדושות כמו אלו של משה רבינו ע"ה זכו לשמוע את קול ה', עשה לו הקב"ה 'שביל' לקול, מעין מעמד הר סיני פרטי למשה רבינו, ומי שלא היה לו חלק באותו מעמד של קדושה, לא שמע מאומה.

נמצאנו למדים אף לדידן. לא כל אוזן אדם זוכה לשמוע את קול התורה, ואף שהתורה נמסרה לכלל ישראל, מכל מקום לא לכל אדם יש את הזכות המיוחדת 'לשמוע' את קול התורה. על שמיעה זאת אנו מבקשים בתפילה: "ותן בלבנו להבין ולהשכיל, לשמוע, ללמוד וללמד". גם לאחר שאדם מבין ומשכיל, אין הכרח שהוא מסוגל 'לשמוע' את דברי התורה. לפיכך שמיעה זו קודמת לבקשה של "ללמוד וללמד", שכן רק על ידי הזכות המיוחדת של שמיעה אפשר ללמוד תורה כדבעי, לגדול בתורה, וללמדה לאחרים.

אמנם פשוט שבכדי שאדם יזכה לזה, עליו להיות ראוי לכך, וכפי שמשנה רבינו הכין את נפשו ואת ליבו עד שאזונו נעשו ראויים להגיע לדרגת "וישמע את הקול מדבר אליו" (במדבר ז, פט), כך כל אחד שרוצה לזכות לשמוע את קול התורה צריך להכין את נפשו ולבקש שליבו יהיה ראוי 'לשמוע', וכמו שביקש שלמה המלך מהקב"ה "ונתת לעבדך לב שומע" (מלכים א' ג, ט), והיינו משום שאף ששמיעת הדברים היא באוזן, מכל מקום עיקר כח השמיעה מצוי בחדרי הלב, וכן מדויק בנוסח הבקשה בתפילה, "ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע", אין זו בקשה על שמיעת 'האוזן החיצונית' שקיימת אצל כל אדם, אלא שמיעת הלב; שעל ידה ניתן לקבל תורה וללמוד את דברי התורה.

לימוד תורה מחייב רציפות ללא הפסקות

עוד כתב רש"י: "ויקרא אל משה - לכל דברות ולכל אמירות ולכל צוויים קדמה קריאה, לשון חיבה". הקריאה שקרא הקב"ה למשה היתה ביטוי לחיבה, וכפי שביאר הרמב"ן (ויקרא א, א): "כלומה, שיאמר אליו 'משה משה' ויאמר הנני, וזה דרך חיבה וזרוז למשה".

ממשיך רש"י וכותב, שרק לדיבור קדמה קריאה של חיבה אבל כאשר היתה הפסקה בלימוד לא היה גילוי חיבה זה למשה. "יכול אף להפסקות היתה קריאה, תלמוד לומר 'וידבר' - לדיבור היתה קריאה ולא להפסקות". מבואר, שאף על פי שהיה הכרח להפסיק בין ענין לענין ובין פרשה לפרשה כדי "ליתן ריוח למשה להתבונן", מכל מקום לא היתה קריאה להפסקות.

וטעם הדבה, כי ההפסקות בלימוד יש בהן חיסרון גדול מאוד! והגע בעצמך, אם בהפסקות אלו, שהיה בהן צורך הכרחי לעצם הלימוד, לא קדמה להן קריאה, משום שאי אפשר לתת בהן לשון חיבה; כל שכן בהפסקות שאינן נצרכות בהכרח, שבדאי הן גורמות להפסד גדול ונורא בלימוד התורה. וביותר ההפסקות שגורמות ביטול תורה והסחת דעת מהלימוד, שהן פוגמות ומחסרות בתורה בעצמותה. כמוכבא בגמרא בסנהדרין (עא, א): "כל הישן בבית המדרש, תורתו נעשית לו קרעים קרעים, שנאמר (משלי כג, כא): 'וקרעים תלביש נומה'". כוונת המשל לומה, שכמו בגד קרוע לקרעים שאינו נחשב לבגד מחולק לחלקים אלא שאינו 'בגד' כלל ועיקר, משום שאין בו תועלת לאדם כלל. הוא הדין הלומד תורה ומפסיק באמצע לימודו, אין זה בכלל 'לימוד תורה' כלל. ולא רק מחמת הפסד הזמן של הרגעים שביטל לריק, אלא משום שלימודו פגום מיסודו, והוא חיסרון בעצמותה של תורה.

- הרציפות אינה רק מעלה בלימוד תורה, או ענין של שלמות הלימוד, אלא הוא עצם צורת הלימוד!

ימי 'בין הזמנים' -

ריוח להתבונן בין פרשה לפרשה

עוד כתב רש"י: "מה היו הפסקות משמשות, ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין. קל וחומר להדיט הלומד מן ההדיוט". מוטל עלינו לדון קל וחומר לעצמנו, אם כשמשנה רבינו למד תורה מפי הקב"ה היה צורך לתת לו ריוח בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין בכדי שיוכל להתבונן בדברים שהוא לומד מפי הקב"ה, קל וחומר שאנו - הדיוטות הלומדים תורה מפי הדיוטות, צריכים ריוח בין פרשה לפרשה לצורך התבוננות בדברי התורה שלמדנו.

ונראה שעל פי זה אפשר ליתן טעם לכך שהוצרכו רבותינו לצוק"ל לתקן לבני הישיבות את תקופת ימי 'בין הזמנים': שהרי לכאורה יש בזה תמיהה עצומה, מדוע ראו לתקן כמה פעמים בשנה את תקופת ימי בין הזמנים הלא אין לך ביטול תורה גדול מזה.

אכן, כבר ביארנו, שיש בתקופת בין הזמנים מעלה מיוחדת. שכן כשם שרק אדם השרוי בעלטה יכול להוקיר היטב את מעלת השמש הזורחת, כך רק כשיוצאים מהישיבה בתקופת ימי 'בין הזמנים'; מרגישים ביתר שאת את ערכו הנפלא של לימוד תורה ב'דיבוק חברים' ובשקיעות המוחלטת בלימוד בישיבה.

אמנם על פי דברינו אפשר להוסיף ולבאר, שיש בזה מעין 'ריוח להתבונן בין פרשה לפרשה ובין

ענין לענין'. שהרי לימדנו חז"ל, שדרוש מרווח זמן על מנת להתבונן בין ענין לענין ובין מסכת למסכת. וכגון כעת, כשאנו זוכים לסיים את מסכתא יבמות, וכל אחד מונח ראשו ורובו בסוגיות הקשות של מסכתא זו, ועל פי דרך הטבע אי אפשר להיכנס מיד לתוך ענייני סוגיות מסכת נדרים. ולשם כך ניתן לנו ריווח זמן בין מסכת למסכת, להתבונן במה שלמדנו ולהתכונן לקראת לימוד המסכת הבאה.

ימי 'בין הזמנים' מיועדים להתבוננות

לא זו בלבד, אלא שתקופה זו נועדה לכך שכל לומד יערוך לעצמו חשבון נפש, כמה הספיק בלימוד הגמרא וכמה היה יכול להספיק, אם בתקופה זו התעלה דיו או שמא היה יכול להוסיף ולהתעלות. ואם ח"ו מוצא בנפשו שעדיין היה יכול להוסיף ולהתעלות, עליו לטכס עצות וקבלות היאך להוסיף ולהתחזק.

אכן, אם נעשה כך, ונקדיש את ימי 'בין הזמנים' לחשבון נפש, אזי לא תהיה תקופה זו זמן של הפסק הרציפות בלימוד תורה, אלא אדרבה היא תהיה תקופת חיבור בין הזמן הקודם לזמן הבא, ואף היא תתן לנו את האפשרות להוסיף ולהתעלות ברוחניות בסייעתא דשמיא בזמן הבא יותר ממה שהיינו בזמן הקודם, אך בכדי להצליח בכך צריך 'להתבונן'!

ונראה לזה עצה טובה, להקדיש לכך כמה דקות, לראות לשבת במקום שקט, לומר שני פרקי תהילים בשקט ובכוונה, ותיכף ומיד לשבת וללמוד כחצי שעה בהתמדה עצומה וללא הפסק, ולאחר מכן להתבונן, משום שיש בלימוד חצי שעה לאחר אמירת תהילים בכדי לטהר את האדם, ולהביאו לידי אפשרות להתבונן בנקיות וטהרה. מן הראוי לעשות כסדר הזה לכל הפחות פעם אחת בשבוע, ומי שעושה זאת לא תחשב לו תקופת בין הזמנים כביטול תורה הקורע את התורה לקרעים קרעים.

חובה עלינו לזכור שגם בימי בין הזמנים אין היתר להתבטל, מוטלת עלינו החובה של "הוגית בו יומם ולילה" (יהושע א, ח), ועומק חיוב זה אינו שונה בין תקופות השנה השונות, אלא בכל יום ויום יש עלינו חובה לקבל את התורה.

אמנם יש תועלת מיוחדת לתקופת בין הזמנים, שיש בהן זמן נוסף לכל אדם להתבונן ולערוך חשבון נפש, ולהכין את עצמו לקראת הזמן הבא, והקב"ה יסייע בעדנו שנדע לנצל את הימים האלו באופן המועיל ביותר, להתחזק ביתר שאת, ונזכה להתחיל כראוי את הזמן הבא עלינו לטובה.

שיחות הגרנ"צ